

Пенсія по інвалідності

Призначається особам, яким встановлено інвалідність. Причина, група, час настання інвалідності, строк, на який вона встановлюється, визначаються органом медико-соціальної експертизи

✓ Пенсії по інвалідності із солідарної системи

Умови призначення та розміри визначені Законом України від 09.07.2003 №1058-IV “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (статті 30 -35).

Призначаються людям з інвалідністю за наявності страхового стажу від 1 до 15 років (необхідна тривалість страхового стажу залежить від віку, в якому інвалідність встановлено).

Розмір пенсії по інвалідності обчислюється залежно від групи інвалідності у відсотках розміру пенсії за віком:

- 100 % пенсії за віком – особам з інвалідністю I групи;
- 90 % пенсії за віком – особам з інвалідністю II групи;
- 50 % пенсії за віком – особам з інвалідністю III групи.

При цьому до страхового стажу для обчислення розміру пенсії за віком, з якого обчислюється розмір пенсії по інвалідності, крім набутого страхового стажу зараховується період із дня встановлення інвалідності до досягнення віку 60 років.

Мінімальні розміри пенсійних виплат по інвалідності:

- для осіб з інвалідністю I групи – 2 760 грн;
- для непрацюючих осіб з інвалідністю II і III груп – 2 520 грн;
- для працюючих осіб з інвалідністю II і III груп – 2 093 грн.

Пенсія по інвалідності призначається з дня встановлення інвалідності, якщо заяву на призначення пенсії подано не пізніше трьох місяців з дня встановлення інвалідності. Якщо заяву на призначення пенсії подано пізніше – пенсія призначається з дня звернення за нею.

✓ Пенсії по інвалідності військовослужбовцям

Умови призначення та розміри визначені Законом України від 09.04.1992 №2262-XII “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб” (статті 18-23).

Призначаються у разі настання інвалідності:

- в період проходження служби;
- або не пізніше трьох місяців після звільнення зі служби;

- або пізніше тримісячного терміну після звільнення зі служби, але внаслідок захворювань, які виникли в період проходження військової служби.

Розмір пенсії по інвалідності залежить від причини інвалідності.

Особам з інвалідністю внаслідок війни пенсія призначається у розмірах:

- I група – 100 % сум грошового забезпечення;
- II група – 80 % сум грошового забезпечення;
- III група – 60 % сум грошового забезпечення.

Іншим особам з інвалідністю пенсія призначається у розмірах:

- I група – 70 % сум грошового забезпечення;
- II група – 60 % сум грошового забезпечення;
- III група – 40 % сум грошового забезпечення.

Мінімальна пенсійна виплата для осіб з інвалідністю внаслідок війни не може бути нижче:

- I група – 650% прожиткового мінімуму (ПМ) для осіб, які втратили працездатність, – 13604,50 грн (2093 x 650 %);
- II група – 525% ПМ – 10 988,25 грн (2093 x 525%);
- III група – 360 % ПМ – 7534,80 грн (2093 x 360%).

✓ **Пенсії по інвалідності постраждалим внаслідок Чорнобильської катастрофи**

Порядок обчислення визначено Законом України від 28.02.1991 №796-ХІІ “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (статті 54, 59), Законом України від 29.06.2021 № 1584-ІХ “Про внесення змін до Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”, Порядком обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1210 “Про підвищення рівня соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”.

Пенсія призначається у розмірі відшкодування фактичних збитків, виходячи:

- із заробітної плати, одержаної людиною в зоні відчуження у 1986-1990 роках;
- або з п’ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

Розмір пенсії по інвалідності, що настала від каліцтва чи захворювання внаслідок Чорнобильської катастрофи, не може бути нижчим:

- I група – 8187,48 грн;
- II група – 6549,98 грн;
- III групи – 5048,95 грн;
- для дітей з інвалідністю – 5048,95 грн.

Мінімальний розмір пенсійної виплати для осіб з інвалідністю внаслідок Чорнобильської катастрофи з числа ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС не може бути нижче:

I група – 100% розміру середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески та яка враховується для обчислення пенсії за попередній рік – 13 376,21 грн;

II група – 80% – 10 700,97 грн (13 376,21 x 80%);

III група – 60 % – 8 025,73 грн (13 376,21 x 60%).

✓ **Пенсії по інвалідності працівникам прокуратури**

Умови призначення та розміри визначені Законом України від 14.10.2014 №1697- VII “Про прокуратуру” (частина дев’ята стаття 86).

Прокурорам, визнаним особами з інвалідністю I або II групи, призначається пенсія по інвалідності в розмірі 60 % суми їхньої місячної заробітної плати, за наявності стажу роботи в органах прокуратури не менше 10 років.